

PREDICĂ LA DUMINICA A XXI-A DUPĂ RUSALII

Pilda semănătorului

Sămânța dumnezeiască poartă în sine LUMINA ADEVĂRULUI...

Frați creștini,

Domnul nostru Iisus Hristos a vorbit de multe ori în pilde despre Împărăția cerului, așa cum vedem și în Sfânta Evanghelie de astăzi. El a luat asemănări de pe pământ, le-a tâlcuit, ca ucenicii Lui să descopere din aceste pilde minunate învățături pentru sufletele noastre. Pilda semănătorului care s-a citit astăzi este prima pildă pe care o spune Mântuitorul înaintea ucenicilor Săi și pe care a și explicat-o pe scurt.

În această parabolă ni se descoperă marea taină a Cuvântului lui Dumnezeu. Sămânța aceasta dumnezeiască poartă în sine lumina adevărului și acest adevăr este singurul care ne poate ajuta la mântuire. Contează însă felul cum va primi omul în cugetul, mintea și inima lui această sămânță cerească – Cuvântul lui Dumnezeu.

Sămânța este începutul fiecărei fapte, așa precum cuvântul lui Dumnezeu este începutul viețuirii creștine pentru fiecare om. Fără sămânță pământul rămâne sterp și pustiu, așa cum fără Cuvântul lui Dumnezeu, inima omului e stearpă și pustie. Sămânța se încredințează oricărei categorii de pământ, așa precum Cuvântul lui Dumnezeu se adresează tuturor inimilor ascultătorilor, la toate neamurile pământului, la toate clasele sociale și la toate generațiile. Cuvântul lui Dumnezeu îl găsim în Sfânta Scriptură, sau Biblia, care este Cartea Vieții, constituția Împărăției lui Dumnezeu în care se cuprinde adevărul.

Cuvântul lui Dumnezeu este cuvântul cel bun, cuvântul credinței, al mântuirii și al vieții veșnice; mare este puterea acestui cuvânt. Prin Cuvântul lui Dumnezeu s-a creat lumea și tot prin cuvânt se va judeca. Cuvântul lui Dumnezeu are duh și viață, e viu și lucrător, are puterea de a îndrepta, de a renaște. Cuvântul lui Dumnezeu întărește în răbdare și mângâie în nădejde, luminează, învață și asigură viața veșnică. Cuvântul lui Dumnezeu nu se învechește, are tinerețe fără bătrânețe și viață fără de moarte, pentru că vine de sus, de la Cel veșnic prin insuflare.

Toată Scriptura este insuflată de Dumnezeu. Despre insuflarea dumnezeiască a cărților biblice, avem multe temeieri atât în Vechiul Testament cât și în Noul Testament.

În Vechiul Testament avem expresiile: "Așa zice Domnul!", "Așa grăiește Domnul!", "Fost-a Cuvântul Domnului către mine!".

În Noul Testament Domnul Hristos zice: "Cercetați scripturile că acelea mărturisesc despre Mine!" În altă parte zice: "Vă rătăciți neștiind scripturile!" Sfânta Scriptură este opera Duhului Sfânt și Duhul Sfânt nu se poate contrazice. Sfântul Apostol și Evanghelist Ioan își începe așa scrierea sa: "La început era Cuvântul și Cuvântul era la Dumnezeu și Dumnezeu era Cuvântul".

Despre roadele învățăturilor biblice ne vorbește Mântuitorul în parabola semănătorului de astăzi. Ele depind totdeauna de calitatea pământului inimii în care cad și de căldura și convingerea cu care se predică. Despre însemnătatea și valoarea Sfintei Scripturi, ne vorbește Mântuitorul în parabola bogatului nemilostiv și a săracului Lazăr. Omul pătimăș, nepăsător de cele sfinte, nelegiuitul și necredinciosul, pofteste mai întâi să învieze cineva din morți ca să creadă el în Cuvântul lui Dumnezeu și să se pocăiască. Dar cine nu crede ce scrie în Sfânta Scriptură, nu va crede nici în cadavrele înviate ale morților.

Dacă gândim mai adânc după adevăr, iată că toți oamenii vin din cealaltă lume, de dincolo de moarte și de materie, căci fiecare naștere este o minune tot așa de mare și neînțeleasă ca și minunea unei învieri din morți. Atunci cum vom crede pe un om înviat din morți, când nu credem pe cei vii? Sfânta Scriptură este mai mult decât înviere unui mort; este Cartea Vieții eterne, cartea înțelepciunii lui Dumnezeu, averea cea mai scumpă a Bisericii.

Cineva a asemănat Sfânta Scriptură cu o farmacie din care se pot lua tot felul de leacuri pentru orice boală, dar și otrăvuri, așa cum au luat sectanții atâtea învățături greșite și și-au otrăvit sufletul în loc să-l tămăduiască. Altcineva, a asemănat-o cu o pădure în care poți să intri dar nu mai știi cum să ieși. Dar Sfânta Scriptură este mai mult decât o farmacie, sau o pădure. Ea este natura întreagă este cartea deschisă a naturii cu grădini mănoase, cu văi și coline, cu dealuri și stânci, munți și flori, cu plante de tot felul, pomi roditori și toată frumusețea ideilor înalte și a virtuților morale.

Prezența Evangheliei în mijlocul Bisericii, închipuie pe însuși Domnul Hristos, care este cu noi până la sfârșitul veacurilor așa cum a spus. Cuvântul lui Dumnezeu din Sfânta Evanghelie și din toată Sfânta Scriptură este sămânța pe care a aruncat-o în ogorul inimii noastre însuși Domnul Iisus Hristos. Fericiți sunt toți acei care ascultă Cuvântul lui Dumnezeu și-l păzesc pe el.

O legendă veche ne spune că pe când zăcea Adam pe patul de moarte a trimis pe fiul său Sit la poarta raiului, ca să-i aducă rod din pomul vieții. Heruvimul, care era la poarta raiului, i-a spus că nu are voie să dea la nimeni roade din pomul vieții, dar fiind mișcat de rugămintea nevinovată a copilului, i-a dat câteva frunze. Sit le-a dus tatălui său, iar acesta simțind mirosul de rai, i s-a luminat fața ca de o rază de nădejde și apoi a murit cu aceste mângâieri.

Așa sunt și frazele Bibliei ca frunzele din pomul vieții care au miros din patria vieții celei adevărate și veșnice. Iată deci cu ce trebuie să ne hrănim ca să învieze sufletul nostru și să avem viață în noi. Însuși Domnul Hristos ne lămurește pe scurt Sfânta Evanghelie de astăzi și ne lasă să cugetăm mai adânc la înțelesul ei și să dezvoltăm învățătura pe care o scoatem dintr-însa. De aceea a zis ucenicilor: "Vouă vă este dat să cunoașteți tainele Împărăției lui Dumnezeu, iar celorlalți în pilde".

Explicarea acestei parabole este următoarea: plugarul este cel care propovăduiește Cuvântul lui Dumnezeu și care seamănă din destul în Biserica Lui. O parte din această învățătură cade în sufletul unor oameni care nici măcar nu o bagă în seamă, ba chiar o disprețuiesc și de aceea dispare cu totul din sufletul lor foarte repede. O altă învățătură cade în inima de piatră a unor oameni și neprinzând rădăcini nu poate face roade.

Altă învățătură cade în inima unor oameni a căror viață este plină de grijile lumești, iar sămânța Evangheliei rămâne fără rod.

Partea cea mai mică din această învățătură ajunge totuși pe pământ bun, în sufletele evlavioase, care o primesc cu bucurie și o păstrează cu multă grijă făcând roade întru răbdare și mântuire.

Să vedem care sunt oamenii în care Cuvântul lui Dumnezeu a căzut ca pe cale, iar păsările cerului au mâncat-o? Aceștia sunt cei care și-au bătătorit mintea și inima cu fel de fel de învățături lumești. Acești oameni au învățat cum trebuie să trăiască bine numai în lumea aceasta, să-și mulțumească numai trupul în timp ce sufletul se află într-o temniță întunecoasă. Capul lor e plin de învățături de prin romane, reviste și fel de fel de cărți otrăvitoare încât nu se mai află loc și pentru Cuvântul lui Dumnezeu în mintea lor. O mulțime de învățături greșite le-au îndreptat pașii unora spre pierzarea sufletului și a trupului lor.

Dar acest drum pe care a căzut sămânța mai înfățișează și pe oamenii cei stricați care socotesc viața aceasta ca o jucărie. Ei disprețuiesc învățăturile serioase și se dedau la tot felul de plăceri păcătoase. În zadar le-ar vorbi cineva de Dumnezeu și de soarta lor după moarte, căci ei calcă în picioare această învățătură sfântă. În urma lor se târăște șarpele, duhul întunericului, care le răpește sămânța cea bună.

Câți creștini nu vin la biserică și aud Cuvântul lui Dumnezeu, dar imediat după ce ies din biserică ispita le răpește sămânța și nu mai știu nimic. Cuvântul lui Dumnezeu nu rămâne în mintea și inima lor, fiindcă au mintea împrăștiată și n-au reușit să ascundă sămânța dumnezeiască, ca aceasta să ajungă din minte în inimă. Au mâncat-o, după cum spune Mântuitorul, păsările fiindcă au găsit-o pe drum. Acești creștini reușesc să meargă până acasă cu învățătura luată din biserică numai în minte, dar se întâlnesc cu alți oameni care-i contrazic sau îi disprețuiesc, fiindcă aceia nu sunt vrednici de Cuvântul lui Dumnezeu și pentru nevrednicia lor nu trebuie să li se vorbească. Dacă li s-a vorbit, iată că s-a împlinit cuvântul Domnului care zice că trecătorii au călcat sămânța în picioare.

Sămânța rămasă în drum este acea învățătură care rămâne numai în minte. Dacă învățătura ajunge în inimă, atunci cu adevărat sămânța Domnului ajunge în loc bun de unde păsările nu o mai pot răpi, iar oamenii nu o mai pot călca în picioare. Plugarul înțelept are datoria ca să ascundă sămânța în pământ, cât trebuie. Cuvântul lui Dumnezeu trebuie să ajungă la inimă oricât de lung e drumul de la minte la inimă.

Altă parte de sămânță a căzut în loc pietros și dacă a răsărit s-a uscat pentru că nu avea umezeală. Aici se închipuie oamenii aceia care auzind Cuvântul lui Dumnezeu îl primesc cu bucurie, dar aceștia nu au rădăcini, fiindcă sămânța nu a fost udată mereu așa cum știm că trebuie udată orice sămânță sau plantă dacă vrem să crească. În cazul nostru udarea înseamnă lacrimile vărsate la cântare și rugăciune, la predică, fapte bune și în diferite împrejurări duhovnicești, amintindu-ne mereu de ziua plecării și de ceasul judecății noastre.

Știm că focul trebuie întreținut cu lemne ca să nu se stingă. De aceea trebuie să punem și noi mereu lemne pe foc, ca să avem lumină și căldură și să putem crește sămânța

dumnezeiască în ogrorul inimii noastre. Cei care nu se hrănesc cu ce trebuie nu prind rădăcini, iar la vreme de ispită se leapădă.

Cuvântul lui Dumnezeu poate răsări de multe ori în inimile oamenilor, dar din cauza împietririi, a lenevirii și a trândăvirii lor acest cuvânt nu prinde rădăcini și nu se întărește. De aceea în vreme de pace și liniște par a fi credincioși, dar când vin ispitele, prigoanele și primejdiile se leapădă lesne de credință pentru că nu au rădăcini. Pe ei nu-i mișcă nimic. Vin necazuri și supărări care mai de care mai grele, dar inima lor împietrită nu simte nimic, orice s-ar întâmpla și deci Cuvântul lui Dumnezeu nu poate prinde rădăcini.

O altă parte de sămânță a căzut între spini. Această categorie de oameni o formează acei care aud Cuvântul lui Dumnezeu, dar umblă sub povara grijilor și a plăcerilor vieții și de aceea se înăbușesc și nu aduc roade. Sămânța căzută între spini a răsărit, a crescut, dar n-a rodit. Aceasta înseamnă că un om poate să ajungă să cunoască destul de bine credința în Dumnezeu și cu toate acestea sufletul lui să fie încă departe de mântuire.

Sunt destui oameni care ascultă cazaniile și predicile în biserică, dar nu pun nici un preț și trăiesc tot departe de adevărul mântuirii. De unde vine răul acesta? Desigur nu de la sămânță, ci de la pământ, adică de la inimă. Pământul inimii lor a fost și este încă plin de spini. În această inimă păcatul este stăpân, ori ca să ajungi în cer ți se cere o cunoștință, o credință și o viață plină de fapte bune. Ca să ajungi în iad, n-ai decât să te lași în voia patimilor și a pornirilor inimii tale. Spinii au crescut o dată cu grâul, ba chiar au luat-o înaintea lui și au ajuns să-l acopere, luându-i lumina, aerul și hrana, făcându-l să nu aducă rod. Ei au fost ascunși și au avut rădăcini în pământ.

Așa se întâmplă cu multe inimi. Cuvântul lui Dumnezeu nu pătrunde în ele, pentru că păcatul se află mai în adâncul inimii, o ia înainte și crește și înăbușă astfel credința cu totul.

Să vedem acum ce nume poartă aceste păcate care se află în adâncul inimii cu rădăcini adânci. Ni le spune astăzi însuși Domnul Hristos: grijile lumii acesteia, înșelăciunea bogățiilor, plăcerile vieții acesteia și multe alte pofte. O, câte griji nu-și fac oamenii! Unii se vaită de unele, alții de altele și îngrijindu-se mereu de cele pământești ale trupului uită cu desăvârșire de cele ale sufletului. Iată de ce mulți nu mai vin la biserică, nu se mai spovedesc, nu-și mai fac timp nici de rugăciune, nu mai au frică de Dumnezeu, ci spaima lor este că vor muri de foame.

Alți spini sunt înșelăciunea bogăției. Bogăția este înșelătoare, spune Domnul, pentru că nu dă ceea ce așteaptă lumea de la ea. Se spune că cine are bani are de toate, dar nu este așa. E drept că dacă ai bani poți să faci rost de multe lucruri, dar nu de toate. Cu bani poți să cumperi de ale mâncării, dar nu poți cumpăra și pofta de mâncare. Poți să cumperi pat, saltele și perne moi, dar nu poți cumpăra și odihna somnului. Poți să ajungi știutor de carte, să fii înconjurat de

multe lucruri, dar să nu te poți bucura de ele. Poți să faci viața mai ușoară, dar să nu ai pace. Poți să faci multe cunoștințe, dar nu și adevărați prieteni. Cu bani cumperi coaja lucrurilor, dar nu și miezul lor.

Bogăția poartă cu ea multe primejdii, mai ales primejdia că ucide credința. Când un credincios începe să se îmbogățească, trebuie să se roage mult, fiindcă se găsește în mare primejdie. Un mare înțelept creștin avea o rugăciune a lui care zicea așa: să nu-mi dai Doamne nici bogăție, nici sărăcie, ci dă-mi pâinea care-mi trebuie, ca nu cumva în belșug să mă lepăd de Tine, iar în sărăcie să fur și să iau în deșert numele Dumnezeului meu.

Bogăția te ajută să duci un trai mai lesnicios, dar tot ea dă puțința împlinirii unor poftes păcătoase și te îmbogățești și în păcate. Băieții și fetele de la țară când vin la oraș sunt mai sfioși, așezați și cuminiți. Cum ajung și fac rost de bani încep să cadă în stricăciuni. Bogăția n-ai fi rea și periculoasă, dacă ar ști omul cum s-o întrebuințeze. Dar tocmai aici e neștiința, aici e necredința, căci mulți care s-au îmbogățit, cumpărându-și mașini și case noi, au pierdut credința, s-au zăpăcit, și-au pierdut mintea căzând în desfrânări și în toate păcatele.

O vorbă bătrânească spune că bogăția este bună ca slugă, nu ca stăpân, adică nu ea să-i poruncească omului, să-l stăpânească, ci omul s-o stăpânească punând-o în slujba lui Dumnezeu. Făcând astfel își face comoară în cer. Dar cea mai mare parte a oamenilor care se îmbogățesc ajung ei robi ai averii și chiar ca niște hamali ai pământului, alergând ziua și noaptea ca să se îmbogățească fără să se sature. Bogăția este primejdioasă pentru că e cu neputință să nu se fi amestecat în ea furtul și înșelăciunea. Nu știu dacă unu la sută din bogați ar putea spune că nu a făcut nici o nedreptate.

Pe lângă acestea trebuie să știm că bogăția te lasă o poți pierde, îți poate fi luată, furată, ori sigur o lași când mori, căci nimeni nu poate lua cu el ceva și așteaptă să se îndure să-i dea alții ceva de pomană.

Alți spini sunt plăcerile vieții de aici. De multă vreme lumea a cam început să se țină de niște obiceiuri rele, căci fiecare vârstă își are poftes și plăcerile ei, care înăbușă Cuvântul lui Dumnezeu și sunt mari piedici în calea primirii acestui cuvânt.

Așa îmi povesteau unii, că la începutul venirii lor la biserică, nu auzeau și nu înțelegeau nimic din predici. Abia așteptau să se termine și să plece acasă, oprindu-se în restaurante și în alte locuri fără de folos. Tot timpul cât stăm în biserică, îmi spunea cineva, mă gândeam la alte locuri, la mâncare, băutură și distracții și îmi părea rău că am venit la biserică.

Prin urmare, iată câte piedici rele și câte poftes păcătoase îi ies omului în cale întocmai ca niște spini care înăbușă sămânța și astfel nu mai aduce roade. Dacă acești spini nu sunt

cunoscuți și înlăturați, credința unor astfel de oameni dispare și ei rămân creștini doar cu numele, așa cum sunt cei mai mulți astăzi, după nume creștini, iar după fapte păgâni.

Cum și-ar putea închipui cineva că ar putea face roade spre mântuire, dacă se tot țin mereu de chefuri, băuturi, muzică, căci diavolul a avut grijă să-i facă să nu se mai sature de aceste poftes păcătoase. Oamenii s-au obișnuit să facă aceste petreceri în toate împrejurările: la cununie, la botez, onomastică, la ziua de naștere și chiar la înmormântări și parastase, unde în loc să se roage pentru cel răposat, fac glume proaste și râd de păcatele celor morți. Ce folos pot să aibă acești oameni, decât pagubă mare sufletească?

Iată cum spinii aceștia au năpădit sămânța cuvântului dumnezeiesc și au început să facă răni adânci în multe familii și în sufletul copiilor. Majoritatea părinților plâng cu lacrimi amare de copiii lor care au luat căi greșite și trăiesc în mari păcate departe de Cuvântul lui Dumnezeu. Dar ce să mai vorbim de cei mici când întâlnim chiar și pe cei mai în vârstă cu astfel de buruieni crescute în inimile lor. Nici acum n-au înțeles și nu vor înțelege niciodată credința, aceștia. Dar acești spini vor ajunge odată foarte dureroși, atunci când vor fi întinși pe patul morții. Ce chin și ce durere vor pricinui atunci aceste buruieni, acești spini, acelora care n-au avut urechi să audă Cuvântul lui Dumnezeu.

Așa îmi povestea un creștin despre vecinul lui bătrân, care fiind pe patul morții l-a chemat să-l vadă. Văzându-l cum se zbătea în chinurile morții, creștinul îl încuraja zicându-i: "Ține-te bine, nu te descuraja, ține-te bine!" Bătrânul cu voce stinsă îi răspunse: "Tocmai asta vreau să fac, dar iată, n-am de ce să mă țin, căci eu mi-am pus încrederea în lucrurile pământești și în poftes trupesti, dar acestea acum toate mă părăsesc. În zadar mai încerc să fac ceva acum, dacă toată viața nu m-am îngrijit de suflet și am făcut doar voia trupului și a diavolului. Acum e prea târziu și nu mai pot face nimic". A murit în chinuri groaznice, strâmbându-se la vedeniile înfiorătoare căci demonii veniseră să ia sufletul fără roade, pocăință și iertare.

De aceea, frați creștini, să cercetăm fiecare adâncul sufletului nostru și să vedem ce fel de mărăcini, de bălării și de buruieni se află în inima noastră. Dacă am avut vreodată spinii băuturilor, ai fumatului, desfrânării și luxului și alte patimi și dacă cu ajutorul lui Dumnezeu i-am smuls lăsând să crească grâul cel curat, bine ne-am făcut sufletului nostru și am lucrat înțelepțește, căci oricare dintre noi s-a înțepat din greșeală, dar imediat a scos mărăcinele afară. Sau cine nu s-a împiedicat și a căzut, poate chiar în noroi, dar imediat s-a ridicat și a mers mai departe pe drum!

Așa să facem și noi cu păcatul, să nu-l putem suferi și să-l scoatem afară prin spovedanie, turnând pe răni apa cea vie a pocăinței, lacrimi care să izvorască din ochi cu căință pentru

păcatele săvârșite și să nu rămânem în ele, ci să ne ridicăm din cădere și să umblăm cu grijă ca să nu ne mai înțepăm în mărăcinii puși pe cale de diavolul.

Sfinții Părinți spun că a cădea în vreo greșeală este un lucru omenesc, iar a ne ridica este un lucru îngeresc. Dacă vom rupe mereu buruienile care caută să încolțească și ne vom hrăni cu Cuvântul lui Dumnezeu din Sfânta Biserică care este maica noastră, ne vom face pământ bun, aducând roade și atunci vom fi fericiți și în lumea aceasta și în veșnicie. Cei care nu țin legătura strânsă cu Sfânta Biserică, care este maica noastră sufletească și nu vin duminicile să se hrănească din masa cea bogată cu învățături dumnezeiești, acele suflete sunt căzute în primejdia pierzării, întocmai ca pruncul din pântecul mamei, căruia dacă i se rupe legătura cu ea, este în primejdie și moare.

Așa și creștinii care nu țin legătura cu Sfânta Biserică, cu învățătura și slujbele ei, se pierd și tocmai lucrul acesta îl urmărește diavolul, să despartă pe om de Biserică. După ce Domnul Hristos a spus pilda aceasta, a strigat tare: "Cine are urechi de auzit să audă!" Domnul s-a referit aici la urechile sufletești pe care toți trebuie să le deschidem căci vai de cei ce nu vor auzi acum cât mai este timp, fiindcă la sfârșit este prea târziu și în iad în zadar vor auzi. Să ne sune în urechi cuvintele Domnului și să luăm aminte să nu fim nici drum, nici piatră, nici spini, ci să fim un pământ bun pentru sămânța aceasta curată și sfântă a Cuvântului lui Dumnezeu care ne aduce atâta binecuvântare sufletească și trupească. Această învățătură ne poate face fericiți chiar pe lumea aceasta, dacă împlinim voia lui Dumnezeu.

Rugăciune

O, Cerescule Semănător Unule Născut, Fiule și Cuvântul lui Dumnezeu, Tu ești pâinea îngerilor, Tu ești hrana sufletelor celor ce flămânzesc după Împărăția cerească. Tu ești Cel ce Ți-ai vărsat sângele pentru răscumpărarea oilor Tale ca să le aduni și să ne faci o turmă a Bisericii Tale. Caută din cer spre turma aceasta mică și să nu Te depărtezi niciodată de noi. Duhul Tău cel Sfânt să lumineze mintea noastră și să se coboare în inimile noastre și să ne învețe cele de folos.

Seamănă de-a pururea sămânța cea dumnezeiască în inimile noastre, ca să aducă rod însutit, spre slava Tatălui, a Fiului și a Sfântului Duh. Amin.